

Wie wil zorgen dat leerlingen niet uit de boot vallen, moet zich afvragen uit welke boot ze dan vallen en of de kwaliteit van die boot er misschien iets mee te maken heeft.

Handelingsgericht werken op de Tjongeling

<p>1. Ik denk, kijk en praat over wat een kind nodig heeft om de volgende stap te maken, de onderwijsbehoeften, en handel daar zoveel mogelijk naar.</p>	<p>Al onze activiteiten zijn erop gericht zicht te krijgen op wat dit kind nodig heeft en wat een positief effect heeft op het kind i.p.v. wat er mis is met dit kind. We benoemen de onderwijsbehoeften van de kinderen en vertalen dit naar een passend onderwijsaanbod. De methodes dienen daarbij als ondersteunend middel en niet als doel op zich. <i>Alle gegevens worden verzameld in Parnassys. Op basis van deze gegevens worden de leerlingen gearrangeerd in drie niveaus in Klasseplan. We streven ernaar om het aanbod passend bij de niveaus zo volledig mogelijk uit te voeren.</i></p>
<p>2. Het afstemmen op kinderen zal ik als leerkracht moeten doen.</p>	<p>Ik reflecteer op mijn persoonlijke opvattingen omdat die bepalend zijn voor mijn handelen. Ik heb (en houd) de regie m.b.t. het organiseren en realiseren van passend onderwijs voor de kinderen in mijn groep, indien nodig in samenwerking met anderen. Ik ken mijn leerkrachtvaardigheden en neem initiatief om deze verder te ontwikkelen. Daarbij kan ik een beroep doen op collega's en (externe) begeleiders.</p>
<p>3. Ik werk doelgericht en zoek naar richtinggevers voor mijn handelen, gebaseerd op wat het kind wél kan.</p>	<p>Ik heb zicht op de doelen die ik voor de komende periode met de verschillende kinderen wil bereiken. Ik reflecteer systematisch op effecten van mijn onderwijsaanbod en aanpak. Mijn onderzoekende houding is vooral gericht op het vinden van aanknopingspunten voor mijn handelen om beter af te kunnen stemmen op wat de verschillende kinderen nodig hebben. Ik (en/of de I.B.) onderzoek (en) alleen wat ik nodig heb, om te kunnen bepalen wat ik moet gaan doen. Ik gebruik daarbij de als... dan redenering. Als we weten dat.... dan kunnen we besluiten tot.... Ik geef goed aan of de adviezen van anderen haalbaar zijn voor mij.</p>
<p>4. Ik werk vanaf het begin samen met het kind, de ouders, mijn collega's en begeleiders.</p>	<p>Ik zoek, vanaf het moment dat ik de leerling binnen mijn groep begeleidt, samen met het kind en de ouders, die ik als ervaringsdeskundigen zie, naar mogelijkheden om af te stemmen op het kind. Ik zie het kind als eigenaar van zijn eigen ontwikkeling en ga met hem of haar hierover in gesprek. Ouders zijn welkom op school en ik benadruk dat ouders en school een gemeenschappelijk belang hebben; het kind. Op basis van mijn begeleidingsvraag ga ik samen met interne/externe begeleiders op zoek naar het begrijpen en afstemmen op de onderwijsbehoeften van de kinderen in mijn groep. <i>De rol van het kind in dit geheel vinden wij van groot belang. Dit onderdeel is nog in ontwikkeling.</i></p>
<p>5. Ik kijk naar de wisselwerking tussen kinderen, hun ouders, hun groep en mijzelf en stem mijn handelen hierop af.</p>	<p>Ik kijk niet alleen naar "dit kind", maar naar "dit kind, in mijn groep, in deze school en met deze ouders". Ik richt me op de interactie (en de effecten daarvan) tussen het kind, medeleerlingen, mezelf en de ouders. Zo ben ik op zoek naar richtinggevers voor mijn handelen om tot een betere afstemming op (met) het kind te komen. Standaard aanpakken die voor alle kinderen, leerkrachten en ouders gelden bestaan niet, want elke situatie is uniek.</p>

<p>6. Iedereen heeft kwaliteiten. Ik ben op zoek naar mogelijkheden van kinderen, ouders en mezelf.</p>	<p>Ik ben op zoek naar positieve aspecten van kinderen, hun ouders en mezelf. Ik richt me met name op de positieve aspecten bij mijn handelen (wat kunnen dit kind en ik wel onder welke omstandigheden en wat hebben we hierbij nodig.) Ik benut deze positieve aspecten bij mijn aanpak en ga na hoe het werkt.</p>
<p>7. We werken systematisch en zijn open en duidelijk naar elkaar; kind, ouders, leerkracht en begeleiders.</p>	<p>We werken stap voor stap volgens een voor iedereen herkenbare werkcyclus met duidelijke beslismomenten. Het is duidelijk wie waarover beslist: het kind, de leerkracht, de school, de ouders. De beslissingen die we nemen zijn voor alle betrokkenen inzichtelijk en transparant: het is duidelijk waarom we die hebben genomen.</p>

Waarnemen:

- Verzamelen van leerlinggegevens gedurende het hele schooljaar via Parnassys (methodetoetsen, niet-methodetoetsen) en het logboek van Klasseplan. ZIEN (zachte gegevens) wordt afgenomen in oktober bij alle leerlingen, in april worden de risicoleerlingen opnieuw gewaardeerd voor wat betreft de onderdelen Betrokkenheid en Welbevinden.
- In het format van de groepsbesprekingen (2x per jaar na de Citotoetsen) verzamelen we de gegevens.
- We verklaren de resultaten en nemen trends waar.

Begrijpen:

- De ‘harde’ en ‘zachte’ gegevens zijn ingevuld in Parnassys en Klasseplan.
- We praten zoveel mogelijk ‘met’ in plaats van ‘tegen’ of ‘over’ leerlingen en/of hun ouders.
- Aandacht voor positieve aspecten beschermt ons tegen een te negatief beeld van een kind, groep, ouders of van onszelf als leerkracht of team.
- Op basis van deze gegevens gaan we de onderwijsbehoeften van de leerlingen benoemen.
- Wat heeft het kind nodig om een bepaald doel te halen. (bijvoorbeeld de cruciale leermomenten van rekenen)
- De leerkracht reflecteert zijn eigen handelen.

Plannen:

- Aan de hand van het gemaakte groepsoverzicht (format groepsbespreking : bijlage 1) worden de leerlingen geclusterd. Leerlingen die van en met elkaar kunnen leren. Dit wordt in Klasseplan gearrangeerd.
- De arrangementen bestaan uit drie niveaus: intensief, basis, meer. Het aanbod van deze niveaus is geborgd (bijlage 2). Voor de leerlingen die aan het intensieve aanbod of het meer-aanbod niet voldoende hebben is er een extra aanbod toegevoegd. Deze worden, net als de eigen leerlijn, alleen ingezet als het werken in de drie genoemde niveaus niet passend genoeg blijkt te zijn.
- Tijdens de looptijd van deze arrangementen worden in het logboek van Klasseplan opvallende zaken genoteerd.
- Arrangementen worden 4x per jaar geëvalueerd. In februari en juni/juli een grote evaluatie en in november en april tijdens de leerlingbespreking een evaluatie m.n. gericht op de ‘risicoleerlingen’.
- De evaluatie van juni/juli is de basis voor de warme overdracht naar de volgende leerkracht.
- De arrangementen volgen we als een groeioverzicht, aangepaste acties, doelen die behaald zijn etc. worden gedurende de looptijd van het arrangement aangevuld.
- **Zonder doelen geen richting, geen effectieve feedback en geen mogelijkheid om het werk te evalueren.**
- *Het bewust worden van de leerontwikkeling (eigenaarschap) vinden wij een belangrijk punt. Dit wordt in m.n. de leerlinggesprekken en door het formatief toetsen voor de leerlingen helderder. Dit onderdeel is in ontwikkeling.*

Realiseren:

- Uitvoeren van de arrangementen.

- Zeggen wat je doet en doen wat je zegt.

Groepsbespreking:

- 4x per jaar is er een groepsbespreking, nl november, februari, april en juni/juli
- Februari en juni/juli worden tijdens de groepsbespreking de analyses van de gegevens besproken, evenals de nieuw gemaakte arrangementen en de evaluaties van de oude arrangementen. Nieuwe interventies worden aangegeven.
- November en april worden de lopende arrangementen besproken/geëvalueerd tijdens de leerlingbespreking. Iedere leerling wordt besproken, de nadruk ligt vanzelfsprekend op de risicogroep.
- **Begrijpen, waarnemen en plannen worden gedaan voordat er een groepsbespreking plaatsvindt.**

Hoe gaan we om met risicoleerlingen?

Extra hulp:

Het intensieve aanbod is in de drie niveaus van ons onderwijs verweven. Voor een enkele leerling is dit aanbod niet voldoende. Zij hebben baat bij een extra intensief aanbod. Dit specifieke aanbod wordt opgesteld als uit de leerlingbespreking blijkt dat een leerling (herhaald) onvoldoende profiteert van het arrangement en/of als de bijzondere aanpak van de leerling onvoldoende gespecificeerd kan worden in het betreffende arrangement. Het besluit om een extra intensief aanbod op te stellen wordt in de leerlingbespreking genomen. Deze leerlingen worden 4x per jaar besproken en hun aanbod wordt eveneens geëvalueerd. Ouders worden van deze extra intensieve hulp op de hoogte gebracht. In het logboek van Klasseplan staat in het extra intensieve aanbod aangegeven hoe de komende periode aan de didactische en/of pedagogische onderwijsbehoeften van een leerling tegemoetgekomen wordt.

Een risicoleerling heeft onvoldoende geprofiteerd van het arrangement als het niet kan voldoen aan de eisen die gesteld zijn in het intensieve aanbod.

Deze kinderen doen bij de instructie mee met de groep leerlingen die het intensieve aanbod volgen, waarbij de leerkracht individuele aanpassingen doet en extra begeleiding geeft. Zonder individuele ondersteuning kunnen zij de verlengde instructie aan de instructietafel niet goed volgen.

Op de weektaak is aangegeven welke opdrachten deze kinderen maken en ook welke individuele aanpassingen voor hen gelden. Tijdens de hulpronde geeft de leerkracht feedback. Ook tijdens het zelfstandig werken hebben zij regelmatig individuele ondersteuning nodig. Wanneer ze fouten maken, is soms meermaals extra instructie nodig om te leren wat wel de goede aanpak is.

Voor dit aanbod is een goedpercentage van 60-70% passend. Deze kinderen hebben vaak meerdere herkansingen nodig en toch lukt het niet altijd om de leerstof toch voldoende te beheersen. Deze kinderen scoren vaak op niveau V/V-. Wanneer kinderen voor meerdere leergebieden deze route volgen, stromen ze vaak uit op niveau vmbo basisberoepsgericht / LWOO.

In Ontwikkeling: Samen met kind plan maken.

Door in gesprek te gaan met de betrokken leerling, wordt het extra aanbod met de leerling besproken en vastgesteld. Hierdoor wordt de leerling mede-eigenaar van het plan. Dit motiveert de leerling om 'mee te doen'. Betrek het kind bij wat het wil bereiken en leren, wat het daaraan zelf kan doen en hoe de leerkracht hem daarbij kan helpen.

Bijlage 1: Zie format: groepsbespreking

Bijlage 2: Zie borging: Passend aanbod op de Tjongeling